

Planter

Registreringsnet uge 27: skadegørere i vinter- og vårsæd, rajgræs, hestebønner, majs, roer og kartofler

Der er flere steder behov for at bekæmpe ferskenbladlus i roer. Beslutning om evt. svampebekæmpelse i hestebønner skal snart være truffet.

Analyse | 05. juli 2022

I registreringsnettet bedømmes i de tidlige vækststadier angreb på hele planten og fra og med vækststadiet 32 (2 knæ udviklet) bedømmes kun angreb på de 3 øverste fuldt udviklede blade af hovedstrå. Fra vækststadiet 45 bedømmes yderligere procent dækning på faneblad og 2. øverste blad.

Tystofte bedømmer også løbende angreb af svampesygdomme i forskellige kornsorter, og bedømmelserne kan følges på 2022 – [TystofteFonden](https://www.tystofte.dk/resultater/observationsparceller/2022-2/) (<https://www.tystofte.dk/resultater/observationsparceller/2022-2/>)

Vinterhvede

12. registrering er foretaget. Svampebekæmpelse i vinterhvede er ikke længere aktuel, men bedømmelsen i indværende uge er foretaget for at følge udviklingen sidst i sæsonen.

Septoria har igen bredt sig i de ubehandlede marker som følge af nedbøren for 3-4 uger siden.

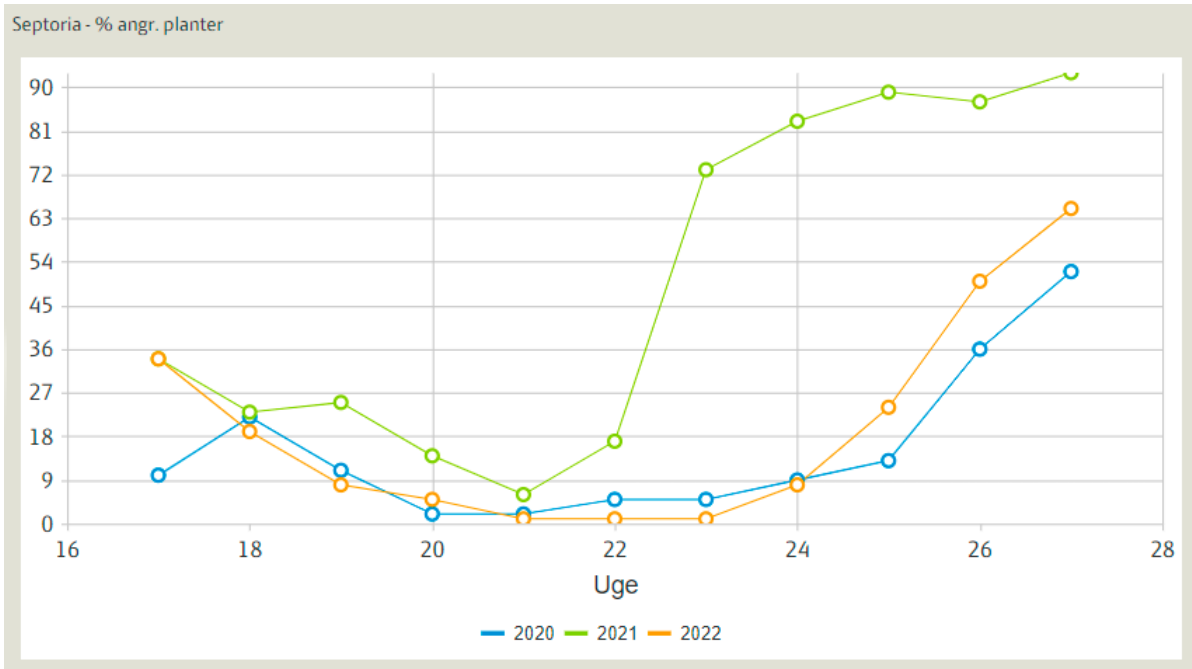
Brunrust har også bredt sig i de ubehandlede marker, men angrebene er mindre udbredte og ses især i de sydlige egne. Mest er fundet i Kvium, Pondus og sortsblandingen Wheat Mix 221 (Kvium, Rembrandt, Heerup).

Der er kun fundet gulrust i ca. 10 procent af de ubehandlede marker og mest i Heerup, hvor der er fundet gulrust i ca. 15 procent af de ubehandlede marker. Derudover er fundet tilfælde af svage angreb i flere andre sorter.

Angrebene af bladlus er fortsat meget svage. Der er kun registreret op til 10 procent angrebne strå i de ubehandlede marker.

Dette var sidste registrering i hvede i år. Vi takker for indberetningerne.

Figur 1. Udviklingen af Septoria i hvede i 2022 i forhold til de to foregående år.

Foto 1. Septoria på fanebladet i ubehandlet Momentum i registreringsnettet ved Ringsted fotograferet 4. juli 2022 af Irene Skovby Rasmussen, VKST.

Foto 2. Gråskimmel på småaksene ses nu i mange hvedemarker (fotograferet 3. juli 2022 af Ghita Cordsen Nielsen, SEGES). Angrebene er iøjnefaldende, men oftest er kun relativ få småaks angrebet. Den brune rand er især synlig, når yderavnen vippes til side. Symptomerne ses mere eller mindre hvert år og tillægges kun mindre betydning. Fasthængende støvknapper og fugt kan skabe indfaldsvej for svampen.

Foto 3-4. Forårsgenerationen af bygfluer angriber ikke kun vårhvede. Her angreb i små sideskud i vinterhvede fotograferet 3. juli 2022 af Ghita Cordsen Nielsen, SEGES. Til højre ses bygfluelarvens gnav samt en bygfluepuppe.

9. registrering af svampesygdomme i vårbyg og havre

Vårbyg

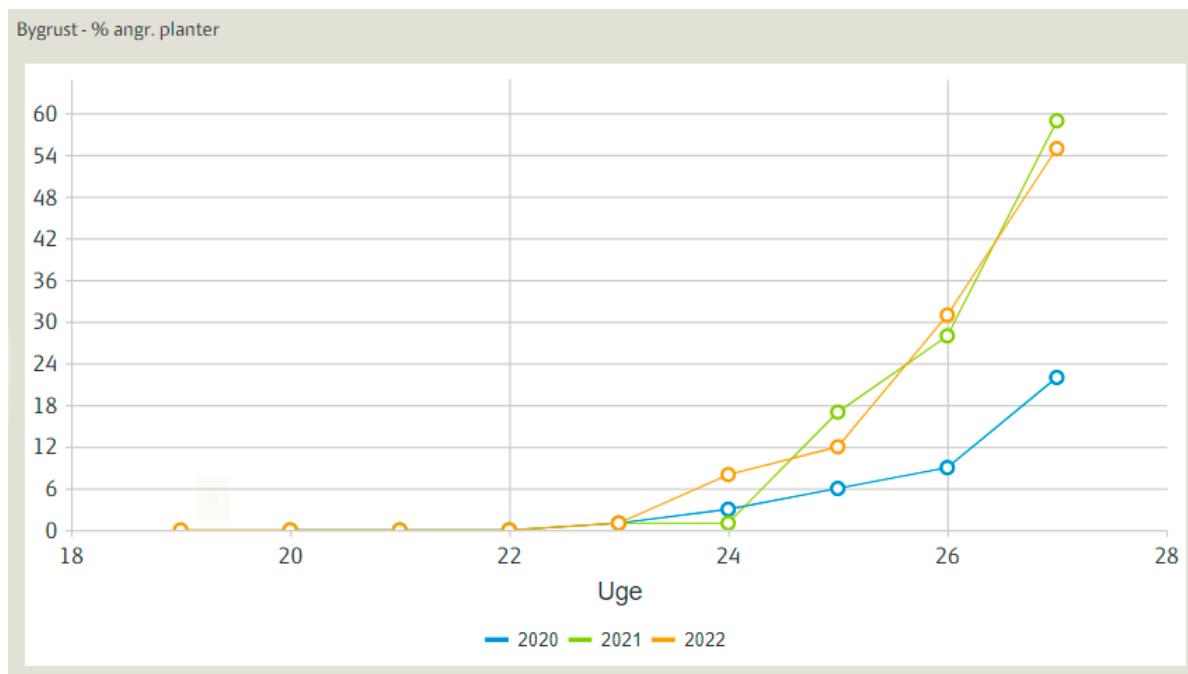
9. registrering er foretaget. Svampebekæmpelse i vårbyg er ikke længere aktuel, men bedømmelsen i indeværende uge er foretaget for at følge udviklingen sidst i sæsonen.

Bygrust er stadig mest udbredt, og angrebene har igen bredt sig i den forløbne uge i de ubehandlede marker. Bygbladplet er næstmest udbredt, og mest er fundet i RGT Planet. Der er begyndende angreb af *Ramularia* i nogle marker.

Angrebene af bladlus er fortsat meget svage. Der er kun registreret op til 10 procent angrebne strå i de ubehandlede marker.

Dette var sidste registrering i vårbyg i år. Vi takker for indberetningerne.

Figur 2. Udviklingen af bygrust i vårbyg i 2022 i forhold til de to foregående år.

Foto 5-6. Hvedebrunplet (*Septoria nodorum* f.sp. *hordei*) i vårbyg er mere udbredt end normalt i år. Pletterne er linseformede, og efterhånden fremkommer de brune pyknider. Pletterne kan forveksles med plettypen af bygbladplet. På fotos ses også angreb af bygrust. Fotograferet 4. juli 2022 af Irene Skovby Rasmussen, VKST

Havre

9. registrering er foretaget. Svampebekæmpelse i havre er ikke længere aktuel, men bedømmelsen i indeværende uge er foretaget for at følge udviklingen sidst i sæsonen.

Meldug har kun bredt sig lidt i den forløbne uge i de ubehandlede marker. Sorten Delfin er resistent mod meldug, og der er stadig ikke fundet meldug i sorten.

Der er fundet kronrust i Lion (2 hhv. 15 procent angrebne planter), Caddy (70 procent angrebne planter) og Symphony (0,01 procent angrebne planter).

Angrebene af bladlus er fortsat meget svage. Der er kun registreret op til 5 procent angrebne strå i de ubehandlede marker.

I havre foretages der relativ få registreringer.

Dette var sidste registrering i havre i år. Vi takker for indberetningerne.

12. registrering af svampesygdomme i alm. rajgræs

De vigtige behandlinger mod svampe i rajgræs er omkring vækststadie 45-51 og 69. Det gennemsnitlige vækststadie er 72, og svampebekæmpelse er nu afsluttet.

Der er stadig ikke fundet sortrust.

Dette var sidste registrering i rajgræs i år. Vi takker for indberetningerne. Oplysninger om evt. fund af sortrust modtages fortsat gerne.

Foto 7-8. Behandlet (2 gange svampebekæmpelse samt vækstregulering) og ubehandlet område (th.) i sorten Turfsun i registreringsnettet fotograferet 4. juli 2022 af Michael Fleng, Sagro. Der er omkring 10 procent dækning i ubehandlet af både kronrust, meldug og bladplet.

4. registrering af svampesygdomme og bladlus i hestebønner

4. registrering er foretaget. Der registreres i 20 marker. Der er pt. registreret i 16 marker.

Vikkeskimmel og chokoladeplet er stadig mest udbredt.

Vikkeskimmel er meget udbredt i flere marker og er fundet i 14 af 16 marker (2-100 procent angrebne planter) og med op til 20-30 procent dækning i flere marker. Ingen af de godkendte midler har særlig god effekt mod vikkeskimmel. Vær opmærksom på, at symptomerne på angreb kan være meget variable.

Chokoladeplet har bredt sig og er fundet i 12 af 16 marker (5-100 procent angrebne planter) og med op til 5 procent dækning. Chokoladeplet trives bedst i fugtigt og varmt vejr og bekæmpes ved 5-10 procent angrebne planter. Der er udløst bekæmpelse i flere marker.

Der er ikke registreret hestebønnebladplet. Angreb kan kendes på de små sorte pyknider i det brune væv.

Der er registreret hestebønnerust i 2 af 16 marker (5 hhv. 80 procent angrebne planter). Svampen trives især ved høje temperaturer og bekæmpes ved 5-10 procent angrebne planter.

Følgende midler har en mindre anvendelse til svampebekæmpelse i hestebønner: Amistar (sprøjtefrist st. 69), Orius Max (sprøjtefrist st. 69), Folicur Xpert (sprøjtefrist st. 71) og Pictor Active (sprøjtefrist st. 75), hvor sidstnævnte er udsolgt flere steder. Hvis der satses på en enkelt behandling kan anvendes halv dosis af midlerne. 1,0 l er normaldosering for midlerne dog er 1,25 l normaldosering for Orius Max. Man kan også blande Amistar og Pictor Active med de andre midler. Satses der på to behandlinger, anvendes 30-40 procent dosis pr. gang. Amistar må kun anvendes 1 gang pr. sæson.

Den 7. juni 2022 blev også givet en mindre anvendelse til Orius Gold (sprøjtefrist st. 71) og Folicur Xpert EC 240 (sprøjtefrist st. 71), som er omfattet af de nye triazolregler og erstatter Orius Max hhv. Folicur Xpert. Der må i vækststadiet 60-71 maksimalt anvendes 0,5 l Orius Gold eller maks. 0,62 l Folicur Xpert EC 240, såfremt der ikke anvendes andre midler omfattet af reglerne.

Sprøjtefristerne for midlerne er angivet i parentes i teksten ovenfor. De bedømte marker er i vækststadiet 69-75. Beslutning om evt. bekæmpelse skal derfor nu snarest træffes.

Der er i de ubehandlede marker kun registreret angreb af bededbladlus på 2 af 16 lokaliteter (0,1 hhv. 5 procent angrebne planter), og ærtebladlus på 4 af 16 lokaliteter (1-100 procent angrebne planter). Bladlus bekæmpes ved 10-15 procent angrebne planter og begyndende kolonidannelse. Fra praksis er meldt om enkelte tilfælde af mere udbredte angreb af bededbladlus i de sydlige egne.

3. registrering majshalvmøl

Forekomsten af majshalvmøl følges i 18 majsmarker fra uge 25 til 33 (medio august). Majshalvmøl er et relativt nyt skadedyr i Danmark. For at følge udbredelsen har der de senere år været udstationeret feromonfælder.

I den forløbne uge er der fanget majshalvmøl på 6 af 16 lokaliteter med 1-12 majshalvmøl i alt i fælderne.

Fangsterne i fælderne kan ikke anvendes til at vurdere bekæmpelsesbehovet. Efter at Steward (samme aktivstof som i Avaunt) er blevet forbudt (evt. indkøbt mængde må anvendes indtil 20. september 2022), er der pt. ikke godkendte midler. Lamdex har nogen effekt og må anvendes, hvis der også forekommer bladlus (mindre anvendelse til st. 51).

10. registrering af skadedyr i roer

NBR og Nordic Sugar følger forekomsten af skadedyr i sukkerroer, og resultaterne kan også følges på registreringsnettet. Data og kommentarer opdateres hver torsdag.

Det er nu aktuelt at kontrollere egne marker for forekomst af grønne ferskenbladlus, og udviklingen skal følges nøje de næste dage. Der er fundet forekomst over bekæmpelsestærsklen især i omsåede roer og i området Syd-Østlolland og Falster. I hele dyrkningsområdet i de først-såede roer ses varierende forekomst af ferskenbladlus og ofte under bekæmpelsestærsklen, men udviklingen skal følges meget nøje også i disse roer.

De grønne ferskenbladlus sidder enkeltvis på bagsiden af de ældre og store blade. Faren ved ferskenbladlus er, at de kan overføre virusgulsot, som sænker udbyttet.

Bekæmpelsestærsklen for ferskenbladlus er: Planter med under 12 blade: forekomst af 1 uvinget bladlus pr. 10 planter. Fra 12 bladstadiet: forekomst af 1 uvinget bladlus pr. plante. Til bekæmpelse kan anvendes Teepeki, Pirimor eller Movento SC (mindre anvendelse). Anvend høj vandmængde (min. 300 l vand). Se yderligere under kommentarer på regnet siden.

7. registrering af cikader i kartofler

Der blev opsat gule limplader i uge 20, og de første aflæsninger blev foretaget i uge 21.

Behandling med 0,15 kg Mospilan i de først fremspirede marker med stivelseskartofler blev anbefalet i uge 24 og i de senere fremspirede marker i uge 25. Bekæmpelse var rettet mod de voksne cikader og evt. nymfer.

Der findes fortsat voksne cikader på limpladerne, men fokus er nu rettet mod bekæmpelse af cikadenymferne. Fra indeværende uge bedømmes det gennemsnitlige antal nymfer pr. blad. Der registreres cikadenymfer på bladenes underside ugentligt ved at udtage det nederste, aktive blad fra i alt 10 planter. Der registreres indtil uge 33 (15.-16. august).

Der er observeret de første cikadenymfer på 4 af 13 lokaliteter (i gennemsnit 0,1-0,6 nymfer pr. blad). Udbredelsen af cikadenymfer er endnu lav, og der er ikke bekæmpelsesbehov pt. Ved en hurtig stigning og udbredt forekomst af cikadenymfer på undersiden af de nedre blade behandles med 0,25 kg Mospilan pr. ha.

I stivelseskartofler er der ofte behov for 2 behandlinger mod cikader, mens der sjældent er behov for bekæmpelse i lægge- og spisekartofler.

[Se registreringer i Registreringsnettet](#)

[Følg udviklingen af skadegørere i registreringsnettet 2022](#)

Se alle ugekommentarer til udviklingen af skadevoldere

Emneord

Bekæmpelse

Havre

Hestebønner

+5

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent, Planteværn

SEGES

gcn@seges.dk

+45 2028 2695

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk

